

BIBLIOTĒKAS – MŪŽIZGLĪTĪBAS PRATĪBAS LĪDERES. BALTIJAS VALSTU MANIFESTS

Lai cilvēki spētu veiksmīgi darboties mūsdienu mainīgajā pasaulē, tiem ir nepieciešama dažādu jomu pratība – lasītprasme, digitālā pratība, medijpratība un informācijpratība, finanšu pratība, vides pratība, tehnoloģiju pratība u. c. Šīs prasmes palīdz kritiski domāt, izprast savas tiesības, justies saistītiem ar savu kopienu un būt noturīgiem.

Pieaugot jauniem izaicinājumiem, kas saistīti ar mākslīgo intelektu, pieaugošo digitālo plaisu, mainīgām prasmju vajadzībām un ģeopolitisko spriedzi, dažādu jomu pratības attīstīšanas atbalsts ir svarīgāks nekā jebkad agrāk.

Ņemot vērā šos izaicinājumus un iespējas, mēs, Baltijas valstu bibliotekāri, izvirzām kopīgu nākotnes redzējumu:

1. BIBLIOTĒKAS – MŪŽIZGLĪTĪBAS VEICINĀTĀJAS.

Bibliotēkas nav tikai vieta, kur tiek glabātas zināšanas un dokumenti. Tā ir vide, kur iedzīvotāji var pilnveidot dažādu jomu pratību un mācīties visa mūža garumā.

2. BIBLIOTĒKAS IR IEKĻAUJOŠAS UN PIEEJAMAS.

Bibliotēkas cenšas novērst mācīšanās šķēršļus – tās piedāvā resursus un atbalstu visu vecumu, izcelsmes un spēju cilvēkiem, tostarp personām ar invaliditāti vai marginalizētām grupām.

3. BIBLIOTĒKAS VEICINA ZINĀTKĀRI JAU NO AGRAS BĒRNĪBAS.

Bibliotēkas ir vieta, kur bērni atklāj lasīšanas prieku un kur ģimenēm tiek sniegts atbalsts, audzinot bērnus, kas mācīsies visa mūža garumā.

4. BIBLIOTĒKAS IEŅEM STINGRU NOSTĀJU SVARĪGOS JAUTĀJUMOS.

Bibliotekāri apņemas iestāties par svarīgām vērtībām – cilvēktiesībām, demokrātijas aizsardzību, cīņu ar dezinformāciju –, nodrošinot, ka bibliotēkas ieņem nozīmīgu lomu sabiedrības dzīvē.

5. BIBLIOTĒKAS DARBOJAS KĀ PLAŠS, SAVSTARPĒJI SAISTĪTS TĪKLS.

Bibliotēku tīkls tiek uzturēts un paplašināts gan vietējā, gan valsts līmenī, nodrošinot plašu pieejamību neatkarīgi no dzīvesvietas. Pieejamību ievērojami veicina arī skolu bibliotēkas, kas ir būtiska bērnu mācību procesa sastāvdaļa.

6. KATRĀ BIBLIOTĒKĀ PIEEJAMS PROFESIONĀLS BIBLIOTEKĀRS.

Katrā bibliotēkā neatkarīgi no tās lieluma strādā kvalificēti speciālisti, kas palīdz lietotājiem, attīsta kritisko pratību un stiprina kopienas saites.

7. BIBLIOTEKĀRI NEPĀRTRAUKTI PILNVEIDOJAS UN IEVIEŠ INOVĀCIJAS.

Bibliotekāri regulāri iesaistās izglītības un mācību procesos, ievieš jaunas tehnoloģijas un pielāgojas mainīgajām sabiedrības vajadzībām, lai saglabātu aktualitāti un lietderību.

8. TOPOŠIE BIBLIOTEKĀRI IEGŪST KVALITATĪVU IZGLĪTĪBU AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS.

Augstskolas piedāvā īpaši izstrādātas, aktuālas studiju programmas jauno speciālistu sagatavošanai, kā arī programmas esošajiem speciālistiem prasmju pilnveidei.

9. BIBLIOTĒKAS IR GALVENIE PARTNERI IETEKMES VEIDOŠANĀ.

Bibliotēkas sadarbojas ar skolām, universitātēm, pilsoniskajām un valsts organizācijām, lai iesaistītu kopienas savās iniciatīvās un stiprinātu savu darbību ietekmi.

10. BIBLIOTEKĀRI AKTĪVI SADARBOJAS VISĀS BALTIJAS VALSTĪS.

Bibliotekāri apņemas sadarboties Baltijas valstu ietvaros un ārpus tām, veidojot spēcīgus profesionālos tīklus ideju apmaiņai, pieredzes nodošanai un inovatīvu metožu izmēģināšanai.

Mūsu nākotnes redzējums un apņemšanās

Mēs, bibliotekāri, ticam, ka bibliotēkas ir būtiskas vietas dažādu jomu pratības veicināšanai. Mēs aicinām lēmumu pieņēmējus un bibliotēku speciālistus atbalstīt šī dokumenta mērķus un stiprināt bibliotēku lomu iedzīvotāju lasītprasības paaugstināšanā visās Baltijas valstīs.